

אוניברסיטת תל-אביב
בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

ד"ר ג'וליה גוזמן
דניה ליפשיץ

תשפ"ב
2021/22
סמסטר א' וב'
יום ב' 8:30-10:00

חדר: 238

שעות קבלה: יום ב' 12:00-13:00 (בתיאום מראש)

דוא"ל: gozman_g@mac.org.il
דוא"ל: danyalip@gmail.com

טל: 0544826104
טל: 0546887670

ד"ר ג'וליה גוזמן
דניה ליפשיץ

סמינר התרכזות - עבודה סוציאלית בתחום הבריאות

Social Work in Health Field

מס קורס: 01-3280-1110

מטרת הסמינר: סמינר ההתרכזות יעסוק בהבנת ההיבטים השונים של חולי פיזי והשלכותיהם על תפקידי העבודה הסוציאלית במערכת הבריאות.

נושאי הלימוד:

- היכרות עם גישות תיאורטיות מרכזיות ומחקרים המסבירים את תהליכי התמודדות והסתגלות של האדם והמשפחה למצבי חולי פיזי לאורך מעגל החיים תוך דגש על היבטים חברתיים, תרבותיים ומגדריים.
- היכרות עם דרכי העבודה הייחודיות לתחום: גישות להערכה ביו- פסיכו- סוציאלית, התערבויות קצרות מועד, תכנון שחרור מאשפוז, התערבויות ארוכות טווח בקרב חולים במחלות ממושכות והתערבויות במצבי סוף החיים.
- הקניית מיומנויות להתערבות בשעת דחק ומשבר.
- היכרות ובחינה ביקורתית של תפקידי העבודה הסוציאלית במערכות בריאות באשפוז ובקהילה בדגש על מקומו הייחודי של העובד הסוציאלי בצוות רב מקצועי.
- הקניית ידע אודות פרקטיקה פרטנית, קבוצתית, קהילתית והיבטים של מדיניות בתחום הבריאות.
- למידה ועיבוד של החוויה הייחודית של המטפל/ת בתחום הבריאות וההשלכותיה.

דרכי הלמידה: הסמינר יתנהל על ידי קריאה ולימוד של ספרות תיאורטית, קלינית ומחקרית, דיונים בכיתה, הצגות מקרים וסוגיות, הרצאות אורח, סרטים וסיורי שטח.

מטלות הסמינר:

- 3 תרגילים - 60%.
- עבודה סמינריונית- 40%.

פירוט מטלות הסמינר:

- תרגיל 1 - ראיון עם אדם חולה, הגשה אישית דרך מודל, תאריך הגשה: **8.11.2021** (20%).
- תרגיל 2 - הצגת נושא בכיתה מרשימת הנושאים בשלוש. תאריך ההצגה בכיתה – במהלך השנה על פי שיבוץ. יש להגיש את המצגת שבועיים לפני מועד ההצגה במייל (20%).
- תרגיל 3 - חוויית המפגש שלי כמטפלת עם סיפורו של המטופל ומשפחתו. הגשה אישית דרך מודל, תאריך הגשה: **14.3.2022** (20%).
- עבודה סמינריונית- **תאריך הגשה יקבע על ידי האוניברסיטה** (40%).

המטלות יוגשו דרך המודל עד השעה 23.59 במועד שנקבע. כל חריגה מן המועד שנקבע תיתכן רק באשור הועדה לענייני תלמידים.

בהתאם להנחיות בית הספר: הגשת עבודה באיחור וללא אישור הוועדה תגרור הורדת 10 נקודות מציון העבודה, על כל שבוע איחור נוסף יורדו 5 נקודות מציון העבודה. שימו לב כי אין אפשרות לתקן עבודה בקורס.

נוכחות בשיעורים:

- הנוכחות בשיעורים הינה חובה.
- אין להעדר מעבר לפעמיים בכל סמסטר. **סטודנטית שתיעדר מעבר לפעמיים, הקורס לא יוכר.**

הכשרה מקצועית בשדה:

- הסטודנטים יעבדו בשדה יומיים בשבוע (ראשון ושלישי) לאורך השנה כולה כולל חופשות, בהתאם לשעות העבודה הנהוגות בשירות. ניתן לשנות את ימי ההכשרה בתיאום עם המדריכה.
- הציון הסופי בהכשרה המעשית הוא עובר/נכשל וייקבע במשותף על ידי המדריכה ומורת הקורס על סמך ההערכות התקופתיות ומעקב שוטף של מורת ההתרכזות. ציון עובר בהכשרה הוא תנאי להצלחה בסמינר.
- הפעילות המקצועית של הסטודנט תלווה בהדרכה שבועית של שעה וחצי ודיווח שוטף באמצעות דוחות, אשר יוגשו למדריכה.
- היקף העבודה של כל סטודנט: לפחות 6 מערכות פונים במהלך שנת הלימודים - תכנון, הפעלה והערכה של התערבות ברמה שמעבר לפרט, וכן השתתפות בסדורים, אוריינטציות, ישיבות צוות ופעילות של מרכזי למידה, בהתאם לדרישות המדריך/ה.

רשימת קריאה על פי נושאי הקורס

Bishop, M. (2005). Quality of life and psychosocial adaptation to chronic illness and disability preliminary analysis of a conceptual and theoretical synthesis. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 48(4), 219-231.

Gehlert, S. & Browne, T.A. Eds. (2006). *Handbook of health social work.*, Inc. Chapter 2. " Social work roles and health- care settings", (pp.23- 42). New- Jersey: John Wiley & Sons.

Petrie, K. J., & Weinman, J. (2012). Patients' perceptions of their illness: The dynamo of volition in health care. *Current Directions in Psychological Science*, 21(1), 60-65.

Rayan, N., Admi, H., & Shadmi, E. (2014). Transitions from hospital to community care: the role of patient-provider language concordance. *Israel Journal of Health Policy Research*, 3, 24-38.

Rolland, J.S. (1987). Chronic illness and the life cycle: a conceptual framework. *Family Process*, 26 (2), 203-221.

Teal, C. R., & Stret, R. L. (2009). Critical elements of culturally competent communication in the medical encounter: A review and model. *Social Science & Medicine*, 68, 533-543.

Telford, D., Kralik, D., & Koch, T. (2005). Acceptance and denial: implications for people adapting to chronic illness: literature review. *Journal of Advanced Nursing*, 55(4), 457-464.

דחק, משבר, טראומה והתמודדות

ירושלמי, ח. (2007). *משבר וצמיחה*. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.

ירושלמי, ח. (2009). חכמת המעשה. משבר המשובץ בסביבה: מבט פסיכודינמי. *חברה ורווחה*, כ"ט(4), 522-505.

לזרוס ר. ולזרוס, ב. (2000). לחץ ורגש, *רגש והגיון: להבין את הרגשות שלנו* (עמ' 314-289). חיפה: אוניברסיטת חיפה.

לאופר, א. (2009). צמיחה פוסט טראומטית: אשליה חיובית או דרך חדשה לבחינת התמודדות עם טראומה. *חברה ורווחה*, כ"ט (1), 84-63.

נוי, פ. (2000). *מצבי לחץ טראומתיים*. תל אביב: שוקן.

Wheaton, B. (1997). The nature of chronic stress. In B. H. Gottlieb (ed.), *Coping with chronic stress* (pp. 43-73). New York: Plenum.

מודלים של דחק והתמודדות עם חולי

אנטונובסקי, א. (1998). המודל הסלוטוגני כתיאוריה מכוונת בקידום הבריאות. *מגמות*, לט, 170-181.

מעוז, ב. רבין ס. כץ, ח. ומטלון, א. (2004). *החולה, הרופא ומה שביניהם*. פרק טז: התפתחות החשיבה האינטגרטיבית המשלבת בין גוף לנפש (עמ' 201-217). רמות, אוניברסיטת תל-אביב.

נבון, ש. פייגין, ר. ודרורי, מ. (2001). *סלילת דרך - התמודדות משפחתית עם מחלה ונכות*. פרק ב' מודלים טיפוליים של משפחה מחלה ונכות (עמ' 31-50). ת"א: הוצאת רמות, אוניברסיטת תל אביב.

Bradford, R. (1997). *Children, families and chronic disease*. Chapter 1, "What is chronic disease", 13-19. Chapter 9, "Theories of adjustment" (pp.133-153). London: Routledge.

Rolland, John S. (1994) *Families, illness, and disability: An integrative model*. Chapter 2 "The psychosocial typology and illness" (pp. 19-42). New York: Basic Books.

הקשר בין דחק לחולי – השלכות פסיכוסוציאליות

דרורי, י. ופלוריאן, ו. (1998). תחושת קוהרנטיות ופרופיל הבריאות הנפשית בקרב אנשים שלקו באוטם בשריר הלב. *מגמות*, לט (1-2), 116-127.

לבקוביץ', ע. ואחי'. (2015). תשישות גופנית, דיכאון ואופטימיות בקרב חוות סרטן שד לאחר סיום הטיפולים הכימיים. *חברה ורווחה*, ל"ה (1), 117-139.

ניר, ז. (1997). השפעת מבנה הרשת החברתית ותפקודה על הסתגלותם של קשישים לחולי כרוני. *חברה ורווחה*, ז"ז (2), 240-221.

פינוס, א. וסוסקולני, ו. (1996). הערכת מצב נפשי, תמיכה חברתית ותפיסת המחלה אצל חולי סרטן בביקורם הראשון במרפאה האונקולוגית. *חברה ורווחה*, ט"ז, 343-360.

קוליק, ל. וקרונפלד, מ. (2003). ניבוי ההסתגלות למחלת סרטן השד: תרומתם של משאבים אישיים ושל ייחוס סיבתיות למחלה. *חברה ורווחה*, כ"ג (1), 75-100.

קסירר, ל. ואמיר, מ. (1996). דימוי עצמי של מתבגרים חולי סיסטיק פיברוזיס. *חברה ורווחה*, ט"ז (3), 325-342.

תירוש, ה. וגולנדר, ח. (2002). כשהעולם קורס באחת. עולמם של נפגעי אירוע מוחי ראשון סמוך להתרחשותו. *גרונטולוגיה*, כ"ט (2-1), 143-153.

Folkman, S. & Greer, S. (2000). Promoting psychological well-being in the face of serious illness: when theory, research and practice inform each other. *Psycho-oncology*, 9, 11-19.

Ginzburg, K., Solomon, Z., & Bleich, A. (2002). Repressive coping style and adjustment following myocardial infarction (MI). *Psychosomatic Medicine*, 64, 748-757.

Peveler, R. Carson, A & Rodin, G. (2002). ABC of psychological medicine: Depression in medical patients. *British Medical Journal*, 325, 149-152.

Samson, A. & Siam, H. (2008). Adapting to major chronic illness: a proposal for a comprehensive task-model approach. *Patient Education and Counseling*, 70 (3), 426-429.

Stanton, A.L., Revenson, T.A. & Tennen, h. (2007). Health Psychology: Adjustment to chronic disease. *Annual Review of Psychology*, 58, 565-592

משפחתו של החולה

אראל- ברודסקי, ה. (2012). סודות שלא סיפרתי אפילו לעצמי. *שיחות*, כ"ז(1), 55-49.

יהב, ר. (2001). תהליכי היפרדות - אינדיבידואציה אצל מתבגרים להורים חולים. *שיחות*, ט"ו (3), 228 – 219.

סדן, ק., בראלי, ח., ורובין, נ. (1998). מחלה כרונית ותפקוד משפחתי: המקרה של חולי סוכרת נעורים. *מגמות*, לט (1-2), 115-97.

סרן כהן, מ. (2010). מחלות כרוניות אצל ילדים: גורמי לחץ ואסטרטגיות התמודדות משפחתיות. בתוך: ברג-קרוס ל. *מושגי יסוד בטיפול משפחתי* (עמ' 267-282). קרית ביאליק, הוצאת ספרים "אח" בע"מ.

עזריה, נ., בכנר, י. וכרמל, ש. (2007). המטפלים העיקריים בקשישים לאחר שבץ מוחי: השלכות הטיפול על המטפלים וההבדלים במתן הטיפול בין המינים. סקירת ספרות. *גרונטלוגיה*, ל"ד (2), 137-121.

פינדלר, ל. (2005). סבים וסבתות כמקור תמיכה חברתית במשפחות לילדים עם נכות – סקירת ספרות משלוש נקודות מבט: הסבים והסבות, דור הביניים ואנשי מקצוע. *חברה ורווחה*, כ"ה (3), 411-395.

שטנגר, ו. רימרמן, א. (2006). התמודדות הורים עם נכות ומחלה אצל ילדיהם והשלכותיה על העובדים הסוציאליים בבתי חולים. בתוך מ. חובב ו פ. גיטלמן (עורכים). *מבידול לשילוב: התמודדות עם מוגבלויות בקהילה* (עמ' 187-208). ירושלים: כרמל.

תדמור, צ. (2003). התמודדות הילד והמשפחה עם מחלת הסרטן. *שיחות*, י"ז (2), 148-143.

Auslander, G., Netzer, D. & Arad, I. (2003). Parental anxiety following discharge of their Very Low Birth Weight infants. *Family Relations*, 52, 12-21

Bachner, Y. G., O'Rourke, N., & Carmel, S. (2011). Fear of death, mortality communication, and psychological distress among secular and religiously observant family caregivers of terminal cancer patients. *Death studies*, 35(2), 163-187.

Gehlert, S. & Browne, T.A. (eds.) (2006). *Handbook of health social work*. Chapter 11. "Families, health, and illness". 305- 334. New- Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

Krausz, M. & Meszaros, J. (2005). The Retrospective experience of a mother of a child with Autism. *The International Journal of Special Education*, 20, 36-46.

Larson, E. (1998). Reframing the meaning of disability to families: The embrace of paradox. *Social Science and Medicine*, 47, 865-875.

סטיגמה במצבי חולי

Latner, J. D., Simmonds, M., Rosewall, J. K., & Stunkard, A. J. (2007). Assessment of obesity stigmatization in children and adolescents: modernizing a standard measure. *Obesity*, 15(12), 3078-3085.

Lebel, S., Castonguay, M., Mackness, G., Irish, J., Bezjak, A., & Devins, G. M. (2013). The psychosocial impact of stigma in people with head and neck or lung cancer. *Psycho-Oncology*, 22(1), 140-152.

Sengupta, S., Banks, B., Jonas, D., Miles, M. S., & Smith, G. C. (2011). HIV interventions to reduce HIV/AIDS stigma: a systematic review. *AIDS and Behavior*, 15(6), 1075-1087.

התמודדות של אחים עם חולי ונכות

פרידלין, ג. ופלוריאן, ו. (1996). השפעת גורמים מבניים ותפקודיים על הסתגלותם של אחאים למחלת אחיהם- השוואה בין נכויות פיזיות, חולי מאיים על החיים וחולי כרוני אפיוזדי. *חברה ורווחה*, ט'ז (3), 305-324.

Angell, M. E., Meadan, H., & Stoner, J. B. (2010). Review of literature related to the social, emotional, and behavioral adjustment of siblings of individuals with autism spectrum disorder. *Journal of Developmental and Physical Disabilities*, 22(1), 83-100.

Aronson, S. (2009). Am I my brother's keeper? Challenges for the siblings of autistic children. *Journal of infant, child and Adolescent Psychotherapy*, 8(1), 49-56.

Dyches, T, et. All. (2014). Snapshots reflecting the lives of siblings of children with autism spectrum disorders. *Child:Care,Health & Development*, 40(4), 515-524.

Hamama, L. Rahav, G. & Ronen, T. (2008). Self- control, self- efficacy, role overload

and stress responses among siblings of children with cancer. *Health & Social Work, 33*(2), 121-132.

Hamama, L. (2010). Therapy for a Healthy Sibling of a Child Diagnosed with Cancer: A Case Study. *Journal of psychosocial oncology, 28*(3), 302-31.

התקווה כמשאב התמודדות עם חולי

ליפשיץ-אלכאוי, ר. (2006). דרכים להגברת תחושת התקווה בקרב חולים סופניים. *חברה ורווחה, כ"ו* (4), 511-503.

Folkman, S. (2010). Stress, coping and hope. *Psychooncology, 19*(9), 901-908.

Gum, A., & Snyder, C. R. (2002). Coping with terminal illness: The role of hopeful thinking. *Journal of palliative medicine, 5*(6), 883-894.

Itzhaky, H. & Lipschitz-Elhawi, R. (2004). Hope as a strategy in supervising social workers of terminally ill patients. *Health & Social Work, 29* (1), 46-54.

חולי ומיניות

Basson, R., Rees, P., Wang, R., Montejo, A. L., & Incrocci, L. (2010). Sexual function in chronic illness. *The Journal of Sexual Medicine, 7*, 374-388.

Verschuren, J. E., Enzlin, P., Dijkstra, P. U., Geertzen, J. H., & Dekker, R. (2010). Chronic disease and sexuality: a generic conceptual framework. *Journal of Sex Research, 47*(2-3), 153-170.

היבטים טיפוליים בחולה ומשפחתו

התערבות פרטנית

איזנברג א. (1996). פסיכותרפיה במכון האונקולוגי: עוצמות רגשיות במטופלים ובמטפלים. *שיחות, י'* (3), עמ' 220-225.

איזנברג, א. (2004). פסיכותרפיה במכון האונקולוגי: טלטה בחווית העצמי. *שיחות, י'ט* (1), 79-71.

חסון-אוחיון, א. וולציינסקי-ברנפלד, נ. (2011). מחלות פיזיות כרוניות. בתוך: מרום, צ. ואחרים. *טיפול קוגניטיבי התנהגותי במבוגרים*. תל-אביב: דיונון.

שדה-טסה, ד. ואח. (1998). מודל התערבות פסיכו-סוציאלית לנשים עם סרטן השד. *חברה ורווחה, י'* (2), ח' 341-327.

Claiborne, N. (2006). Efficiency of a care coordination model: A randomized study with stroke patients. *Research on Social Work Practice, 16*, 57-66.

Garrett, C. & Weisman, M. G. (2001). A self psychological perspective on chronic illness. *Clinical Social Work Journal*, 29(2), 119-132.

Preyde, M. (2007). Mothers of very preterm infants: perspectives on their situation and a culturally sensitive intervention. *Social Work in Health Care*, 44, 65-83.

התערבות באדם ובמשפחה

גרוסמן ג. (2002). טיפול משפחתי במתבגרים חולי סוכרת תלויית- אינסולין (IDDM) : סיקור ספרות והצגת מקרה. *שיחות, ט'ז* (3), עמ' 268-275.

דרורי, מ. (2001). מודל להתערבות טיפולית קצרת מועד עם החולה ומשפחתו במסגרת אשפוז. בתוך: נבון, ש. פייגין, ר. ודרורי, מ. *סלילת דרך: התמודדות משפחתית עם מחלה ונכות* (51-78). רמות, אוניברסיטת תל-אביב.

לביא, א., רוזנברג, י. (2005). דיווח על לקות התפתחותית קשה במכון להתפתחות הילד: מה הורים רוצים? *הרפואה*, 44(5), 322-326.

נבון ש. (1998). מודל האי – מחלה: פסיכותרפיה לחולים במחלה גופנית ולמשפחותיהם. *שיחות, י'ג* (1), עמ' 40-48.

התערבות משפחתית/ קבוצתית

גלעד, ד. ואונגר, ל. (2003). מודל להתערבות קבוצתית עם חולי סרטן. *חברה ורווחה, כ"ג* (3), 345-363.

כהן, מ. (2008) מודל התערבות קבוצתית קוגניטיבית- התנהגותית בשילוב ביו- פידבק לחולי סרטן ובני משפחותיהם. *שיחות, כ"ב* (3), 212-219.

קידר, ר. ואח. (2005). מודל אינטגרטיבי של קבלת החלטות על תרומת כליה לבן משפחה. *חברה ורווחה, ה'ה* (1), 55-73.

ריקלין, נ., פכטר- אלט, ע. (2002). "מסע להכרת הגברת סוכרת"- מפגשים קבוצתיים לילדים חולי סוכרת והוריהם. *שיחות, י"ז* (1), 57-64.

התערבות במצבי מוות ואבל

איזנברג א. (2007). פסיכותרפיה במכון לאונקולוגיה: מחול המוות: מטופל ומטפל אל מול אימת החידלון. *שיחות, כ"א* (3), 291-303.

חממה-רז, י., סולומון, ז., ועורי, א. (1997). פחד מפני מוות אישי בקרב רופאים בבתי חולים. *הרפואה*, 133, 436-440.

Amir, M., & Kalemkerian, G. P. (2003). Run for your life: The reaction of some professionals to a person with cancer. *Journal of Clinical Oncology*, 21(19),

3696-3699.

Berg- Klug, M. (2004). The ambiguous dying syndrome. *Health and Social Work, 29*, (1), 55-65.

Buckman, R. A. (2005) Breaking bad news: the S-P-I-K-E-S strategy. *Community Oncology, 2* (2), 138-142.

Cagle, J. G., & Kovacs, P. J. (2009). Education: A complex and empowering social work intervention at the end of life. *Health & Social Work, 34* (1), 17-27.

Coombs, R. H., & Powers, P. S. (1975). Socialization for death: the physician's role. *Urban Life, 4*(3), 250-271.

Kintzle, S., & Bride, B.E. (2010). Intervention Following a Sudden Death: The Social Work–Medical Examiner Model. *Health & Social Work, 35*(3), 221-225.

Shalev, C. (2010). Reclaiming the patient's voice and spirit in dying: an insight from Israel. *Bioethics, 24*(3), 134-144.

האדם החולה ומשפחתו במערכת הבריאות בישראל

חוקים

משרד הבריאות - באתר -- <http://www.health.gov.il>

□ חוק ביטוח בריאות ממלכתי

□ חוק זכויות החולה

• חוק החולה הנוטה למות

אסיסקוביץ, ש. (2009). אזרחות ומימדים של נגישות למערכת הבריאות בישראל בעקבות חוק ביטוח בריאות ממלכתי. בתוך: גל, ג' ואייזנטדט, מ. (עורכים). *נגישות לצדק חברתי בישראל* (עמ' 135-186). ישראל, ירושלים: מרכז טאוב לחקר מדיניות חברתית בישראל.

חורב, ט. (2008). צמצום אי השוויון בבריאות: הניסיון הבינלאומי וישומו בישראל. ישראל, ירושלים: מרכז טאוב לחקר מדיניות חברתית בישראל.

צבר-אליון, ל. ועזמו ר. (2005). סעיף הסכמה מדעת בחוק זכויות החולה: הלכה מול מעשה. *חברה ורווחה, 1* (1), 117-137.

שובל, יהודית ועפרה אנסון (2000). בריאות לכל בישראל? דפוסי אי-שיוויון בבריאות ובחלוקת שירותי בריאות" בתוך: *העיקר הבריאות, מבנה חברתי ובריאות בישראל* (עמ' 283-315). ירושלים: ספריית אשכולות.

Emanuel, E. J., & Emanuel, L. L. (1992). Four models of the physician-patient relationship. *Jama, 267*(16), 2221-2226.

Roter, D. (2000). The enduring and evolving nature of the patient–physician relationship. *Patient Education and Counseling, 39*(1), 5-15.

באום, נ. (2005). הפלה- האבל הבלתי מוכר של הגבר : סקירת ספרות, סיבות, השלכות והצעות להתערבות. *חברה ורווחה*, כ"ה (1), 115-97.

פינקלשטיין, ע. (2014). אנחנו חיים בעולם האין : נשים חולות מדברות מתוך סבל גופני על עמימות רפואית והכחשה חברתית. *סוציולוגיה ישראלית: כתב-עת לחקר החברה הישראלית*, 15 (2), 389-415.

שריד, א. סגל- אנגלצין, ד. צוויקל, ג'. (עורכות). (2010). *פסיפס גופנפש: בריאות נשים בישראל*. אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

Avgar, A. (1997). Womens health in Israel. A Feminist perspective. *Social Work in Health Care*, 25(1/2), 45-62.

Drory, Y., Kravetz, S., Hirschberger, G. (2003). Long-term mental health of women after a first acute myocardial infarction. *Archives of Physical and Medical Rehabilitation*, 84, 1492-1498.

Keigher, S., & Taylor- Brown, S. (2001). Womenws health needs specal treatment. *Health & Social Work*, 26 (2), 67-71.

Munch, S. (2002). Women's experience with pregnancy complication: Casual explanations of hyperemesis gravidarum. *Social Work in Health Care*, 36(1), 59-75.

תפקידי העובד הסוציאלי במערכת הבריאות

משרד הבריאות, הנחיות השירות הארצי לעבודה סוציאלית :

"הפעלת שירותי עבודה סוציאלית בבתי חולים".

"נוהל תכנון הליך שחרור מביה"ח לקהילה – תפקיד העובד הסוציאלי"

"הפעלת שירותי עבודה סוציאלית במערך הבריאות בקהילה".

"העבודה הסוציאלית במכונים להתפתחות הילד"

www.health.gov.il : בחלון לחיפוש - לכתוב "שירות עבודה סוציאלית". בעמוד הבית של השירות

לסמן "נהלים וחוזרי מנכ"ל".

אוסלנדר, ג., ואחרים (2005). עבודה סוציאלית במערכת הבריאות : סוגיות מרכזיות במישור הבין-לאומי וביטוייהן בישראל. *חברה ורווחה*, כ"ה (1), 36-11.

אמיר, ד. וסלקובסקי, מ. (2012). עבודה סוציאלית במערכת הבריאות. בתוך : חובב, מ. לונטל, א. וקטן, י. (עורכים). *עבודה סוציאלית בישראל* (560-592). ישראל, תל אביב : הקיבוץ המאוחד.

יגיל, י. ואח'. (2009). עובדות סוציאליות מנקודת מבטן של אחיות בבית חולים כללי בישראל, *ציפיות תפקיד ומשמעויותיהן*. *חברה ורווחה*, כ"ט (2/3), 249-221.

כהן, מ., הלוי-לוין ש. גאגין, ר. ופרידמן, ג. (2005). זיהוי קשישים הנמצאים בסיכון להתעמרות בידי בני משפחה מטפלים : פיתוח כלי אבחנתי. *גרונטולוגיה*, ל"ב (1), 79-63.

מוניקנדס, מ. ומנור, ד. (2005). של מי התפקיד הזה? תפיסתם של רופאים ואחיות את מרכיבי התפקיד של עובדים סוציאלים בבית חולים. *חברה ורווחה*, כ"ה (1), 54-37.

Auslander GK, Soskolne V, Stanger V, et al. (2008). Discharge planning in acute care hospital in Israel: Services planned and levels of implementation and adequacy. *Health & Social Work, 33 (3)*, 178-188.

Boutin-Foster, C. Euster, S. Rolon, T, et al., (2005). Social work admission assessment tool for identifying patients in need of comprehensive social work evaluation. *Health & Social Work, 30*, 117-135.

De Coster, V. S. (2001). Challenges of type 2 diabetes and role of health care social work: A neglected area of practice. *Health & Social Work, 26 (1)*, 26-37.

Giles, R. Gould, S. Hart, C & Swancott, J. (2007). Clinical priorities: Strengthening social work practice in health. *Australian Social Work, 60 (2)*, 147-165.

Judd, R. G., & Sheffield, S. (2010). Hospital social work: Contemporary roles and professional activities. *Social Work in Health Care, 49(9)*, 856-871.

Miller, J. J., Frost, M. H., Rurnmans, T. A. et al. (2007). Role of a medical social worker in improving quality of life for patients with advanced cancer: a structured multidisciplinary intervention. *Journal of Psychosocial Oncology, 25*, 105-119.

Trabold, N. (2007). Screening for intimate partner violence within a health care setting. *Social Work in Health Care, 45 (1)*, 1-18.

Vourlekis, B., & Ell, K. (2007). Best practice case management for improved medical adherence. *Social Work in Health Care, 44 (3)*, 161-177.

Zimmerman, J. & Dabelko, H. I. (2007). Collaborative models of patient care: new opportunities for hospital social workers. *Social Work in Health Care. 44 (4)*, 33-47.

חווית המטפל - פיתוח העצמי המקצועי

אמיר, מ. (2005). נמלטים על נפשם: תגובות של אנשי מקצוע (מסוימים) כלפי חולים בסרטן. *שיחות, י'ט (2)*, 188-185.

גאגין, ר., כהן, מ., ופלד-אברם. מ. (2009). תשישות קרבה וסיפוק מקצועי בקרב עובדות סוציאליות בבית חולים בעקבות מלחמת לבנון השנייה. *חברה ורווחה, כ"ט (3)*, 219-199.

דקל, ר. גינזבורג, ק. הנטמן, ש. (2004). בקו החזית: עובדים סוציאלים בבתי חולים כלליים בתקופה של טרור מתמשך. *חברה ורווחה, כ"ד (2)*, 180-163.

לוי, ס. (2002). הרהורים של מרפא פצוע. *גרונטולוגיה, כ"ט (2-1)*, 173-178.

פלד-אברם, מ. בן יצחק, י. גאגין, ר. זומר, א. ובוכבינדר, א. (2004). תגובות וצרכים רגשיים של עובדים סוציאלים לנוכח אירוע רב נפגעים. *חברה ורווחה, כ"ד (2)*, 201-181.

פלורסהיים ד. (2007). כשהמטפל/ת חולה: האם תשרוד ההכלה במרחב שבין גוף ראשון ליגוף שלישי, בין פנטזיה למציאות ובין חיים למוות? *שיחות, כ"א (3)* עמ' 290-280.

פלורסהיים, ד. (2014). *סבל, "עייפות החמלה", נחמה ותקווה*. [גרסה אלקטרונית]. נדלה ביום שישי 18 יולי 2014, מאתר פסיכולוגיה עברית:

[3158=http://www.hebpsy.net/articles.asp?id](http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=3158)

Amir, M., and Kalemakaarian, G. (2003). Run for your life: The reaction of some professionals to a person with cancer. *Journal of Clinical Oncology*, 21(19), 3696-3699.

Becaver, D.S. (2003). The impact on the family therapist of a focus on death, dying and bereavement. *Journal of Marital and Family Therapy*, 29(4), 469- 477.

Craig, C., & Sprang, G. (2010). Compassion satisfaction, compassion fatigue, and burnout in a national sample of trauma treatment therapists. *Anxiety, Stress & Coping*, 23(3), 319-339.

Figley, C.R. (2002). *Treating compassion fatigue*. New- York: Brunner-Routledge.

Figley, C.R. (2002). Compassion Fatigue: Psychotherapists' chronic lack of care. *Journal of Clinical Psychology*, 58, 1433-1441.

Gregorian, C. (2005). A career in hospital social work: Do you have what it takes? *Social Work in Health Care*, 40 (3), 1 - 14.

Kooperman, D., (2013). When The Therapist Is In Crisis: Personal and Professional Implications for Small Community Psychotherapy Practices. *American Journal of Psychotherapy*, 67, 385-401.

Nelson, K. R., & Merighi, J. R. (2003). Emotional dissonance in medical social work practice. *Social Work in Health Care*, 36, 63-79.

ספרים

אהרנפלד, מ., נבון, ש. (עורכים). (2002). *המחלה כחוויה משותפת*. תל-אביב: דיונון, אוניברסיטת תל אביב.

איזנברג, י. (2012). סימני דרך לשילוב בריא של הילד החולה: על שילובם של ילדים חולים במחלות כרוניות קשות במערכת החינוך. תל-אביב: מופת.

אציל, מ. (2012). אינטליגנציה בריאותית: מבט אחר על חולי וריפוי. בן-שמן: מודן.

בלוק, ק. (2010). *חיים עם הסרטן*. ישראל, רמת גן: הוצאת פוקוס.

בן עזרא, ע. (2011). להיות חולה להיות רופא: המדריך המלא לתקופת מחלה. תל-אביב: משכל.

דבדבני, א. (עורכת). (1998). *הורות ונכות התפתחותית בישראל*. ירושלים: מגנס, האוניברסיטה העברית.

- וייס, מ. (1991). אהבה התלויה בדבר: הילד הפגוע בעיני הוריו. תל אביב: ספריית הפועלים.
- כהן- אלמגור, ר. (עורך). (2002). *דילמות באתיקה רפואית*. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.
- כפיר, נ. וסלאווין, מ. (1991). *מה שתלוי בכך. סרטן- הכאוס והכוח*. תל-אביב: עם עובד.
- נבון, ש. פייגין, ר. ודרורי, מ. (2001). *סלילת דרך- התמודדות משפחתית עם מחלה ונכות*. תל-אביב: רמות, אוניברסיטת תל אביב.
- סונטאג ס. (1980). *המחלה כמטאפורה*. תל-אביב: עם עובד.
- קובלר- רוס, א. (2002). *חיים בצל המוות- ליווי חולים סופניים*. בן-שמן: פסיכה – סיפריה פסיכולוגית, מודן.
- Gehlert, S. & Browne, T.A. Eds. (2006). *Handbook of health social work*. New-Jersey: John Wiley & Sons, Inc
- Glanz, K. Rimer, B.K. & Lewis, F.M., (Eds.) (2003). *Health behavior and health education: Theory, research, and practice* (4ed.). San Francisco: Jossey-Bass.
- Goldberg, L. & Breznitz, S. (Eds.). (1993). *Handbook of stress: Theoretical and clinical aspects*. New- York: The Free Press.
- Lazarus, R.S. & Folkman, S. (1984). *Stress, appraisal and coping*. NY: Springer.
- Marin, I. & Stebnicki, M. (2012). *The psychological and social impact of illness and disability*. (6th ed). New York: Springer.
- McDaniel, S.H., Hepworth, J. & Doherty, W.J. (1992). *Medical family therapy: A Biopsychosocial approach to families with health problems*. N.Y: Basic Books.
- Rolland, John S. (1994) *Families, illness, and disability: An integrative model*. New-York: Basic Books.
- Schwaber- Kerson, T et, all, (Eds). (2010). *Social –Work in health settings: Practice in context*. (3rd ed). Nw- York: Routledge.

כתבי עת בתחום הבריאות

Clinical Social Work Journal
 Health Psychology
 Health & Social Work
 Journal of Health and Social Behavior
 Journal of Psychosocial Oncology
 Patient Education and Counseling
 Psychosomatic Medicine

Social Science and Medicine
Social Work in Health Care
Sociology of Health & Illness